

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 46.812/1
VAN 25 JUNI 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 5 juni 2009 door de Minister van K.M.O.'s en Zelfstandigen verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen, met het oog op de optrekking van de jaarlijkse bijslag vanaf 2009 ten gunste van de rechtgevende kinderen die meer dan 18 jaar oud zijn", heeft het volgende advies gegeven:

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe de jaarlijkse leeftijdstoelage voor rechtgevende kinderen van zelfstandigen die op 31 december 2008 minstens 17 jaar oud zijn voor het jaar 2009 te verhogen tot 41,02 euro.

Rechtsgrond voor de ontworpen regeling wordt geboden door artikel 1, eerste lid, van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen, dat de Koning opdraagt om, bij een koninklijk besluit waarover in de Ministerraad overleg is gepleegd, de regeling vast te stellen van de gezinsbijslag voor de zelfstandigen.

ALGEMENE OPMERKING

De in het ontwerp opgenomen regeling houdt een verschillende behandeling in op basis van de leeftijd van de betrokken kinderen. Opdat dergelijk onderscheid verenigbaar zou kunnen zijn met het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie dienen hiervoor nochtans objectieve en in redelijkheid verantwoorde motieven te bestaan. De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of zij zich op dergelijke motieven kunnen beroepen, zo niet is het door hen gemaakte onderscheid problematisch ⁽¹⁾.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

Het opschrift van het ontwerp is misleidend waar aan het einde ervan melding wordt gemaakt van de woorden "vanaf 2009 ten gunste van de rechtgevende kinderen die meer dan 18 jaar oud zijn". De bepaling die wordt gewijzigd - artikel 21^{quater}, § 2, van het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen - betreft immers

⁽¹⁾ De betrokken motieven dienen uiteraard voldoende draagkrachtig te zijn. Een algemene verwijzing naar bijvoorbeeld de problematiek van de koopkracht lijkt wat dat betreft niet te volstaan.

uitsluitend het jaar 2009. Daarenboven beoogt de verhoogde bijslag tevens kinderen die 17 jaar oud zijn, ook al moeten zij nog 18 jaar worden in 2009. Het opschrift dient, rekening houdend met deze opmerkingen, te worden aangepast.

Aanhef

1. Volgens de nieuwe richtlijnen van de wetgevingstechniek is het niet zinvol om in de aanhef de te wijzigen artikelen, met eventuele vroegere wijzigingen, te vermelden ⁽²⁾. Artikel 17 van het koninklijk besluit van 8 april 1976 wordt trouwens niet gewijzigd of opgeheven door het ontworpen besluit. Het volstaat derhalve om in het tweede lid van de aanhef te schrijven:

"Gelet op het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen;".

2. In het lid van de aanhef waarin wordt gerefereerd aan het advies van de Raad van State moet in de Nederlandse tekst melding worden gemaakt van "artikel 84, § 1, eerste lid, 1/" van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Artikel 1

In de inleidende zin van artikel 1 van het ontwerp vervange men de zinsnede "laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 januari 2009" door de zinsnede "ingevoegd bij het koninklijk besluit van 16 maart 2007, vervangen bij het koninklijk besluit van 8 juni 2008 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 januari 2009".

⁽²⁾ *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 30, formule F 3-3, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

Artikel 2

Rekening houdend met de retroactiviteit redigere men artikel 2 van het ontwerp als volgt:

"Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2009".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. TISON,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. F. VANNESTE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 46.812/1
DU 25 JUIN 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des P.M.E. et des Indépendants, le 5 juin 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 8 avril 1976 établissant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants, en vue du relèvement du supplément annuel à partir de 2009 en faveur des enfants bénéficiaires âgés de plus de 18 ans", a donné l'avis suivant:

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de relever à 41,02 euros pour l'année 2009 le supplément d'âge annuel en faveur des enfants bénéficiaires de travailleurs indépendants âgés de 17 ans au moins le 31 décembre 2008.

La mesure en projet trouve son fondement juridique dans l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants, qui charge le Roi d'établir, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le régime des prestations familiales des travailleurs indépendants.

OBSERVATION GÉNÉRALE

La mesure en projet implique une différence de traitement en fonction de l'âge des enfants concernés. Afin que cette différence puisse se concilier avec le principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination, elle doit néanmoins être basée sur des motifs objectifs et raisonnablement justifiés. Les auteurs du projet vérifieront s'ils peuvent se fonder sur de tels motifs, sans quoi la différence qu'ils instaurent fait problème ⁽¹⁾.

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé

L'intitulé du projet est de nature à induire en erreur en mentionnant à la fin les mots "à partir de 2009 en faveur des enfants bénéficiaires âgés de plus de 18 ans". La disposition modifiée - l'article 21^{quater}, § 2, de l'arrêté royal du 8 avril 1976 établissant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants - concerne toutefois la seule année 2009. En outre, la prestation revue à la hausse vise aussi les enfants âgés de 17 ans, même s'ils n'atteindront leurs 18 ans qu'en 2009. Il y a lieu d'adapter l'intitulé compte tenu de ces observations.

⁽¹⁾ Les motifs en question doivent être suffisamment pertinents. Une référence générale à la problématique du pouvoir d'achat, par exemple, ne semble pas suffire en l'espèce.

Préambule

1. Conformément aux nouvelles règles de légistique, il n'est pas judicieux de mentionner dans le préambule les articles de l'acte à modifier, avec les modifications qu'ils ont éventuellement subies antérieurement ⁽²⁾. L'article 17 de l'arrêté royal du 8 avril 1976 n'est au demeurant ni modifié ni abrogé par l'arrêté en projet. Il suffit dès lors d'écrire au deuxième alinéa du préambule du projet:

"Vu l'arrêté royal du 8 avril 1976 établissant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants;"

2. Dans l'alinéa du préambule visant l'avis du Conseil d'État, le texte néerlandais doit faire référence à l' "artikel 84, § 1, eerste lid, 1/" des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

Article 1er

Dans la phrase liminaire de l'article 1er du projet, on remplacera les mots "modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 20 janvier 2009" par le segment de phrase "inséré par l'arrêté royal du 16 mars 2007, remplacé par l'arrêté royal du 8 juin 2008 et modifié par l'arrêté royal du 20 janvier 2009".

Article 2

Compte tenu de la rétroactivité, on rédigera l'article 2 du projet comme suit:

"Le présent arrêté produit ses effets le 1er juillet 2009".

⁽²⁾ *Principes de technique législative. Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, Conseil d'Etat, 2008, n/ 30, formule F 3-3, à consulter sur le site Internet du Conseil d'Etat (www.raadvst-consetat.be).

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. TISON,	assesseur de la section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. F. VANNESTE, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME